

ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ ΜΕΤΑΞΑ

Καθεστώς 4^{ης} Αυγούστου 1936 (1936 – 1941)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ-ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Η οικονομική κρίση του 1929 (με επίκεντρο την οικονομία των ΗΠΑ) επηρέασε όλη την Ευρώπη και τη χώρα μας (πτώχευση 1932).
- Τα εργατικά ημερομίσθια συνεχώς μειώνονται και το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων καταρρέει συνεχώς.
- Οι κυβερνήσεις εφαρμόζουν σκληρά κατασταλτικά μέτρα εναντίον των μεγάλων απεργιακών κινητοποιήσεων.

Είναι χαρακτηριστικό πώς την περίοδο 1928 - 1934 καταγράφηκαν

- 37 δολοφονίες**
- 16.775 συλλήψεις**
- 2.825 καταδίκες**
- 2.824 χρόνια φυλάκισης**
- 1320 χρόνια εξορίας**
- εξορίες 250.**

ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ

- Στις εκλογές του 1936 οι Βενιζελικοί και οι Αντι-Βενιζελικοί ισοψήφισαν, με αποτέλεσμα ο **Γεώργιος Β΄** να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην διαμόρφωση του πολιτικού σκηνικού.
- Στις 9 Μαρτίου ο βασιλιάς **διόρισε υπουργό στρατιωτικών τον Ιωάννη Μεταξά**
- Έναν μήνα μετά **πέθανε αιφνιδίως** από ανακοπή καρδιάς ο **πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Δεμερτζής**.
- στις 13 Απριλίου ο **Γεώργιος Β΄** **διόρισε τον Μεταξά πρωθυπουργό**, αφού έλαβε ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή

ΤΡΙΤΗ 12 ΜΑΪΟΥ
1940
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Έξοχο φωτογράφο επί
της «Μακεδονίας» Η Κωνσταντίνος
Παπαδόπουλος

**ΤΟ ΑΓΩΝΙΩΔΕΣ ΤΡΙΗΜΕΡΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ
Τ' ΑΚΑΤΑΝΟΜΑΣΤΑ ΑΙΣΧΗΤΩΝ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΩΝ
ΜΕΤΕΤΡΕΨΑΝ ΤΗΝ ΗΣΥΧΟΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ
ΕΙΣ ΜΙΑΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΜΕΝΗΝ ΒΑΡΚΕΛΩΝΗΝ**

Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΚΑΠΝΕΡΓΑΤΩΝ

Από τον Απρίλιο του 1936 την Ελλάδα σαρώνει ένα μεγαλειώδες απεργιακό κύμα με κέντρο τη Θεσσαλονίκη και τους καπνεργάτες, που αποτελούν το πιο οργανωμένο κίνημα της εποχής. Η εξέγερση των εργατών στη Θεσσαλονίκη επεκτείνεται σε πολλές άλλες ελληνικές πόλεις.

- ✓ Στις 9 Μαΐου έλαβε χώρα η **μεγαλειώδης πορεία 30.000 απεργών** οι οποίοι και κατακλύζουν το κέντρο της Θεσσαλονίκης.
- ✓ Ο διοικητής των αστυνομικών δυνάμεων της πόλης δίνει εντολή για καταστολή με **την χρήση όπλων**. Ο πρώτος νεκρός είναι γεγονός.
- ✓ Το γεγονός ξεσηκώνει **θύελλα αντιδράσεων** και οι απεργοί ζητούν τη την παραίτηση της κυβέρνησης Μεταξά.
- ✓ **Ο στρατός αρνείται να χτυπήσει** με τα όπλα τους απεργούς και τον ρόλο **αναλαμβάνουν η αστυνομία** με εκ νέου εντολή του διοικητική Ντάκου.
- ✓ Αποτέλεσμα αυτού, **9 νεκροί, 32 βαριά τραυματίες και 250 ελαφρά**.
- ✓ Οι νεκροί θα ήταν περισσότεροι εάν δεν επενέβαινε ο στρατός που σε αρκετές περιπτώσεις **αφόπλισε** τους αστυνομικούς.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ν. ΚΡΑΝΙΩΤΑΚΗΣ
 ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 8
 ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ
 ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ: 27-152
 ΓΡΑΦΕΙΩΝ: 27-962
 ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑΣ: 27-374

Ο ΤΥΠΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ
 11
 ΜΑΪΟΥ 1936
 ΕΤΟΣ Β'-ΑΡΙΘ. 504-ΤΙΜΗ ΔΡΧ. ΜΙΑ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΠΟΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ Η ΤΑΞΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ ΘΑ ΑΠΟΤΡΕΨΟΥΝ ΠΑΣΑΝ ΕΚΔΗΛΩΣΙΝ ΤΩΝ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΘΕΣΙΝΗΝ ΤΑΡΑΧΩΔΗ ΗΜΕΡΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ: Ἀριστερά: Ὁ ταγματάρχης κ. Μαρτινάκης ἀμιλεῖ πρὸς συγκέντρωσιν ἀπεργῶν. Ὁ ἴδιος ταγματάρχης ὀπρωθεὶς ὄψι τῶν ἀπεργῶν ἐξεβόησεν εἰς τὸ νεκροταφεῖον ἐπιτάξειον τῶν φονευθέντων. Εἰς τὸ μέσον: Μία γενικὴ ἀποφύξις τῆς ὄγκωδους συγκέντρωσας εἰς τὴν Πλατείαν Ἐλευθερίας. Δεξιὰ: Εἰς τὸν ἡγουμεῖον τῆς ἀπεργιατικῆς κινήσεως ἀμιλεῖ πρὸς συγκέντρωσιν ἀπεργῶν.

Το πρωί της 4^{ης} Αυγούστου ο Μεταξάς συγκαλεί έκτακτο Υπουργικό Συμβούλιο, δίνοντας αρχικά την εντύπωση πως αντικείμενό του θα ήταν η αντιμετώπιση της πανεργατικής απεργίας που είχε κηρυχθεί για την επομένη μέρα.

Σε εκείνο το υπουργικό συμβούλιο υπογράφονται 2 διατάγματα:

- α) αναστολή των άρθρων του Συντάγματος για την προστασία των ατομικών ελευθεριών και**
- β) την κήρυξη δικτατορίας**

Επικαλούμενος τον κίνδυνο εσωτερικών ταραχών και την ασταθή διεθνή κατάσταση ο **Μεταξάς εγκαθιδρύει δικτατορία με τη συγκατάθεση του Γεωργίου Β'**, ο οποίος διαλύει τη Βουλή χωρίς να προκηρύξει εκλογές.

Οι πολιτικές εξελίξεις ήταν ραγδαίες.

- **Διαλύθηκαν τα κόμματα και η βουλή**
- Οι εφημερίδες δεν κυκλοφόρησαν την επόμενη μέρα.
- **Ξεκινούν αμέσως οι πρώτες συλλήψεις**

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΦΙΛΟΛΑΪΚΑ ΜΕΤΡΑ

- Καθιέρωση εργασιακού 8ωρου
- Ιδρύεται το ΙΚΑ (ίδρυμα κοινωνικών ασφαλίσεων).
- Διοργάνωση εργατικών εκδρομών
- Αγορά πολεμικού εξοπλισμού, ενίσχυση άμυνας.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

- Διώξεις κατά των κομμουνιστών και των πολιτικά αντιφρονούντων.
- παλιοί συνδικαλιστές, εκπαιδευτικοί και δημόσιοι υπάλληλοι απολύθηκαν και διώχθηκαν.
- Καλλιεργήθηκε το πνεύμα της καταδόσεως υπόπτων και καθιερώθηκε τότε για πρόσληψη σε δημόσιες υπηρεσίες και για είσοδο σε στρατιωτικές σχολές το "πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων"
- Τα πολιτικά κόμματα απαγορεύτηκαν.
- Οι πολιτικοί εξορίστηκαν ή τέθηκαν σε κατ' οίκον περιορισμό
- Στα αστυνομικά τμήματα γινόντουσαν βασανιστήρια σε καθημερινή βάση.
- Άθλιες συνθήκες διαβίωσης για τους εξόριστους.

ΕΞΟΡΙΣΤΟΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΦΗ

ΕΞΟΡΙΣΤΟΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΦΗ

ΚΑΨΙΜΟ ΒΙΒΛΙΩΝ

- Κατασχέθηκαν βιβλία με «ανθελληνικό» περιεχόμενο από τα βιβλιοπωλεία, πρακτορεία και σπίτια συλληφθέντων.
- Τα βιβλία κάηκαν σε δημόσιους χώρους, κατά το πρότυπο των πρακτικών του Χίτλερ.
- Εκτός από τα έργα των Μαρξ, Ένγκελς, Λένιν, και άλλων κλασικών του μαρξισμού κάηκαν και έργα των Γκόρκυ, Ντοστογιέφσκι, Τολστόι, Γκαίτε, Δαρβίνου, Φρόυντ, Ανατόλ Φράνς, Μπέρναρ Σω, Παπαδιαμάντη, Καζαντζάκη, Καρκαβίτσα, Κορδάτου και άλλων.

ΒΙΒΛΙΑ ΣΤΗΝ ΠΥΡΑ

- Η «Ζωή εν Τάφω» του Στρατή Μυριβήλη, πιθανώς επειδή ήταν αντιπολεμικό βιβλίο
- - Η «Αντιγόνη» του Σοφοκλή, έργο που κατεξοχήν στρέφεται κατά της εξουσίας
- - Έργα του Πλάτωνα, του Θουκυδίδη και του Ξενοφώντα. Υπήρξε ρητή διαταγή να μη διδαχθεί ο «Επιτάφιος» του Περικλή στα σχολεία, για να μην τον εκλάβουν οι μαθητές ως έμμεση αποδοκιμασία των μηχανισμών του κράτους
- - Για προφανείς λόγους, το συνολικό έργο του **Καρλ Μαρξ**, καθώς και άλλα βιβλία με μαρξιστικό περιεχόμενο
- - Η «Καταγωγή των Ειδών» του Δαρβίνου, έργο που απαγορεύτηκε κατά περιόδους ανά τον κόσμο και συνάντησε αντιδράσεις από την Εκκλησία, συντηρητικούς φορείς κλπ., λόγω της θεωρίας του Δαρβίνου περί συγγένειας του ανθρώπου με τον πίθηκο
- - Έργα του Σίγκμουντ Φρόιντ (προφανώς οι ψυχοσεξουαλικές θεωρίες του κρίθηκαν ανήθικες), του Τζορτζ **Μπέρναρντ Σο** (λόγω του κοινωνικού σχολιασμού των έργων του), του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, του Ανατόλ Φρανς, του Χάινριχ Χάινε, των **Μαξίμ Γκόρκι, Λέον Τολστόι** και Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι (και μόνο η εθνικότητά τους ήταν αρκετή), του Γκαίτε και του **Ιμάνουελ Καντ**.

ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ

- Καλλιέργεια εθνικισμού και φασιστικής ιδεολογίας.
- Προσπάθεια δημιουργίας του Γ' Ελληνικού πολιτισμού (Α': αρχαιοελληνικός- Β': βυζαντινός)- οι Έλληνες οφείλουν να διατηρήσουν τη φυλετική τους καθαρότητα και τις παραδόσεις τους-ιδανικό πολίτευμα: στρατοκρατική Σπάρτη.

Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

- κυβερνητική οργάνωση νέων που ιδρύθηκε από το καθεστώς του Μεταξά το 1936 και διαλύθηκε τον Απρίλιο του 1941, τρεις μήνες μετά το θάνατό του, με την κατάρρευση του μετώπου από τη Γερμανική εισβολή
- **Σκοπός:** η διαμόρφωση πατριωτών και η προπαγάνδα υπέρ του καθεστώτος
- **Πρότυπο:** η αρχαία Ελλάδα (Σπάρτη)- στρατιωτική πειθαρχία- παρελάσεις- αθλητικές επιδείξεις.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΚΑΙ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΝ
ΕΡΓΑΣΙΟΝ
ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ

ΕΘΝΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΚΑΙ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΝ
ΕΡΓΑΣΙΟΝ
ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ

Ἵπέρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν

Αἱ ἐλληνικαὶ δυνάμεις ἀμύνονται τοῦ πατρίου ἐδάφους
τὸ πρῶτον ἐλληνικὸν πολεμικὸν ἀντικείμενον δια τὸν ἀγῶνα εἰς τὰ κύνερα